

אוניברסיטת בר אילן
החוג המשולב למדעי החברה

74-105-01 מבוא לממשל ופוליטיקה - תשס"ה
ד"ר שמואל צבאג

מטרות הקורס

הקורס נועד להקנות לסטודנטים כלים חשיבתיים ומחקריים להבנה ולניתוח תהליכים, מבנים, מוסדות ואירועים בתחום הממשל והפוליטיקה, תוך שילוב בין היבטים תיאורטיים לבין היבטים אמפיריים.

דרישות הקורס

- א. נוכחות והשתתפות פעילה בהרצאות.
- ב. נוכחות והשתתפות פעילה בתרגילים. על הסטודנטים להוכיח בקיאות בקריאת חומר הקריאה של הקורס. רשימת הקריאה – חובה.
- ג. הגשת עבודות בית.
- ד. בחינת סוף קורס.

הרכב הציון

- סעיפים א, ב, ג – 50%.
סעיף ד – 50%.
הערה: הצלחה (בציון 60 לפחות) בכל אחד ממרכיבי הציון בקורס מהווה תנאי הכרחי לשקלול הציון.

נושאים ורשימת קריאה

א. מבוא: מדע, מדעי המדינה ופוליטיקה

1. קרל. ר. פופר. "מדע: השערות והדרכות", בתוך ברוך זיסר (עורך), מדע המדינה לגוונני (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1993), ע"ע 182 – 212.
שמור מדעי המדינה לפי מדע.המ (234951)

2. רוברט א. דאל "האדם הפוליטי", בתוך ש.ג. איזנשטדט, עמנואל גוטמן ויעל עצמון (עורכים), מדינה וחברה (א) (תל-אביב: עם עובד, 1976), ע"ע 133 – 158.
שמור מדעי המדינה לפי מדי.וח (19643)

3. גבריאל א. אלמונד, "מבוא: גישה תפקודית לפוליטיקה השוואתית", בתוך ברוך זיסר (עורך), שם, ע"ע 263 – 302.
שמור מדעי המדינה לפי מדע.המ (234951)

ב. המערכת הפוליטית: מבנה ותפקוד

1. דיוויד איסטון, "קטגוריות לניתוח מערכות בפוליטיקה", בתוך ברוך זיסר (עורך), שם, ע"ע 243 – 254.
שמור מדעי המדינה לפי מדע.המ (234951)

ג. עוצמה, סמכות ולגיטימציה

1. מכס ובר, "הטיפוסים של סמכות ותיאום מחייב", בתוך ש.ג. איזנשטדט ואחרים (עורכים), מדינה וחברה (א), ע"ע 34 – 48.
שמור מדעי המדינה לפי מדע.המ (234951)

2. ברוך קימרלינג, בין מדינה לחברה, כרך א (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1995), ע"ע 81 – 135.
שמור סוציולוגיה לפי קימ.בי (279024)

3. סיימור מ. ליפסט, האדם המדיני (תל-אביב: יחדיו, 1972), ע"ע 97 – 118.
שמור מדעי המדינה לפי ליפ.אד (137203)

ד. לאומיות, מדינת הלאום וסוגיית הגלובליזציה

1. ברוך קימרלינג, שם, כרך ב', ע"ע 129 – 185.
שמו סוציולוגיה לפי קימ.בי (279024)
2. תדה סקוצפול, "החזרתה של המדינה לתמונה: אסטרטגיות ניתוח במחקר העכשווי", בתוך ברוך זיסר (עורך), שם, ע"ע 521 – 541.
שמו מדעי המדינה לפי מדע.המ (234951)
3. תומס ל. פרידמן, "ה"לקסוס" ועץ הזית: הגלובליזציה – מבט אל עולם משתנה (אור יהודה: הד-ארצי, 2000), ע"ע 143 – 162.
שמו במדעי המדינה לפי פרי.לק (463293)

ה. משטרים מדיניים

1. ברוך קימרלינג, שם, כרך ב, ע"ע 13 – 34.
שמו סוציולוגיה לפי קימ.בי (279024)
2. ארנדט לייפרט, "דמוקרטיזציה התאגדותית", בתוך בנימין נויברגר ואילנה קאופמן (עורכים), דמוקרטיה ודמוקרטיזציה כרך א', (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1998), ע"ע 264 – 284.
שמו מדעי המדינה לפי דמו.וד (406053)
3. קרל ג', פרידריך וזביגניב בז'ינינסקי, "קוי-האופי הכלליים של הדיקטטוריה הטוטליטרית", בתוך ש.נ. איזנשטדט ואחרים (עורכים), מדינה וחברה (א), שם, ע"ע 267 – 276.
שמו מדעי המדינה לפי מדי.וח (19643)

ו. תרבות פוליטית

1. ברוך קימרלינג, שם כרך א', ע"ע 157 – 185.
שמו סוציולוגיה לפי קימ.בי (279024)
2. Gabriel Almond, "Political Socialization and Political Culture", in G. Almond and B. Powell (eds.), Comparative Politics Today: A World view (New York: Harper Collins, 1992), pp. 33 – 45.
שמו מדעי המדינה לפי COM (173379)

ז. הממשל: רשויות – מבנה ותפקוד

1. עמנואל גוטמן, "שלטון – תפקידים ותפקוד: רשויות והפרדתן: שליטים והחלפתם", בתוך ש.נ. איזנשטדט ואחרים (עורכים), מדינה וחברה (ב), שם, ע"ע 9 – 33.
שמו מדעי המדינה לפי מדי.וח (19643)
2. Hague, R., Martin Harrop, Shaun Breslin, Comparative Government and Politics, (London: Macmillan, 1993) pp. 313 – 341.
שמו במדעי המדינה לפי HAG (223129)

ח. מפלגות וקבוצות חוץ פרלמנטריות

1. ברוך קימרלינג, שם, ע"ע 105 – 114.
שמו סוציולוגיה לפי קימ.בי (279024)

2. אנתוני קינג, "מפלגות בדמוקרטיה המערביות: כמה הרהורי ביקורת", בתוך ש.נ. איזנשטדט ואחרים (עורכים), מדינה וחברה (ב), ע"ע 140 – 157.
שמור מדעי המדינה לפי מדי. וח (19643)

3. סמואל ה. בר, "ייצוג קבוצות לחץ בבריטניה ובארצות הברית", שם, ע"ע 214 – 225.
שמור מדעי המדינה לפי מדי. וח (19643)

ט. בחירות: שיטות והתנהגות הבוחר

1. חנה דיסקין ואברהם דיסקין, כיצד בוחרים: שיטות של בחירות פרלמנטריות (ירושלים: מכון ירושלים לחקר ישראל, 1988), ע"ע 3 – 18.
324.63 דיס. כי (86632)

2. ריצ'רד רוז והרווי מוסאוויר, "הצבעה ובחירות – ניתוח פונקציונלי", בתוך ש. נ. איזנשטדט ואחרים (עורכים), מדינה וחברה (ב), ע"ע 299 – 313.
שמור מדעי המדינה לפי מדי. וח (19643)

י. תקשורת ודעת קהל

1. שמואל ליימן ווילציג, המדריך השימושי לתקשורת (תל-אביב: ועדים, 1994), ע' 17 – 36, 119 – 146.
שמור מדעי המדינה לפי לימ.מד (245800)

2. יחיאל לימור ורפי מן, עיתונאות (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1997), ע"ע 19 – 34.
שמור מדעי המדינה לפי לימ.עת (356083)